

Odhad cirkulace SARS-CoV-2, variant vyvolávajících znepokojení, nefarmaceutické intervence a zásobování vakcínami v zemích EU/EEA

16. aktualizace, 30. září 2021

Překlad vybraných částí dokumentu ECDC: Rapid Risk Assessment: Assessing SARS-CoV-2 circulation, variants of concern, non-pharmaceutical interventions and vaccine rollout in the EU/EEA, 16th update, 30 September 2021“

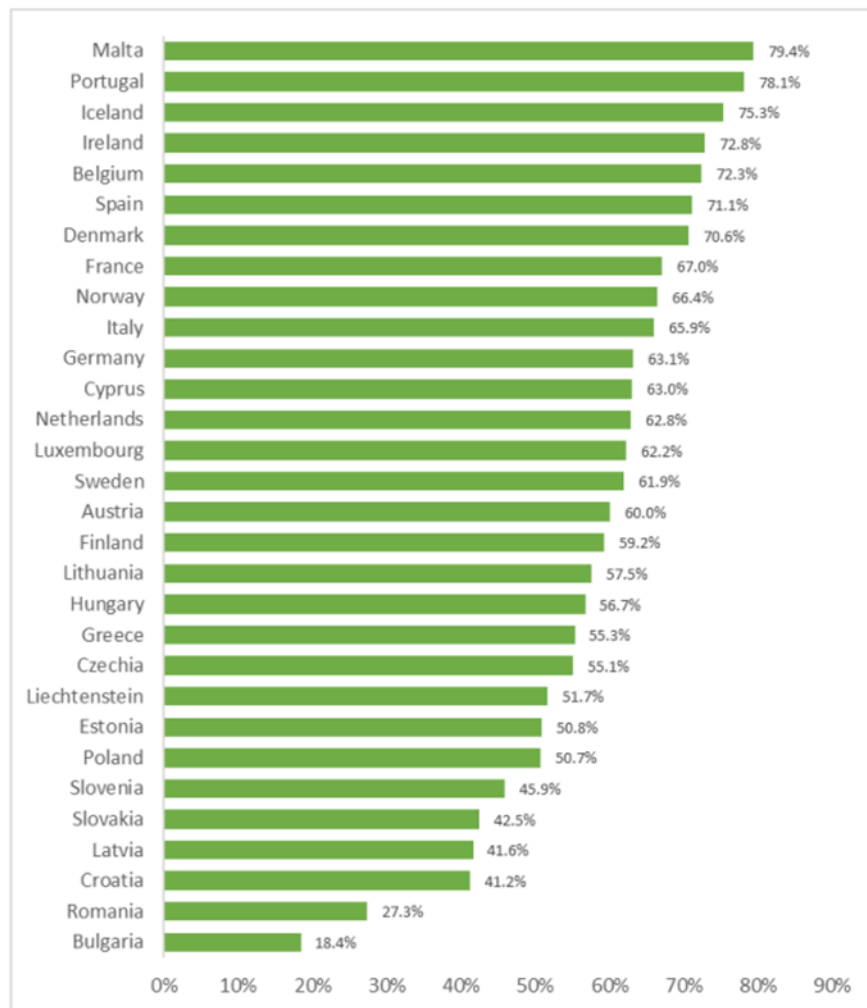
Citace: European Centre for Disease Prevention and Control. Assessing SARS-CoV-2 circulation, variants of concern, non-pharmaceutical interventions and vaccine rollout in the EU/EEA, 16th update - 30 September 2021. ECDC: Stockholm; 2021.

Souhrn

Od března 2021, kdy se objevila znepokojivá varianta (VOC – variant of concern) B.1.617.2 (Delta), stala se rychle převládající napříč EU/EEA. Přes 99 % nově hlášených případů je přičítáno této variantě. Delta varianta ukázala výraznější schopnost šíření oproti dříve cirkulujícím kmenům SARS-CoV-2. Plná vakcinace přesto představuje ochranu proti těžkým průběhům, vyžadujícím hospitalizaci, příjem na jednotky intenzivní péče, často končící úmrtím. Současně dostupné vakcíny hrály zásadní roli v omezení cirkulace viru, konkrétně ve zmírnění dopadu infekce variantou Delta.

Bez ohledu na to, že dosud bylo v EU/EEA aplikováno přes 565 milionů dávek vakcíny, pouze 61,1 % (rozmezí: 18,4 – 79,4 %) celkové populace bylo dosud plně vakcinováno. Celková populace zahrnuje děti a adolescenty, pro něž vakcína není k dispozici, nebo nejsou ještě zahrnuty do národních cílových skupin. Existují značné mezistátní a subnárodní rozdíly v pochopení vakcinace, vyúsťující ve velký podíl EU/EEA populace vnímavé k infekci SARS-CoV-2.

Figure 5. Cumulative uptake of full COVID-19 vaccination course in the total population by EU/EEA country as of week 37, 2021

Source: TESSy; data reported by 30 countries as of week 37, 2021. See the [Notes on data](#) in the ECDC Vaccine Tracker for country specific disclaimers.

Modelování scénářů, které berou v úvahu proočkovanost, účinnost vakcíny, přirozenou imunitu a míru kontaktů v populaci - v kontextu pokračující cirkulace varianty Delta - naznačují, že potenciální nebezpečí rizika onemocnění vyvolané variantou Delta v zemích EU/EEA je vysoké od současnosti do konce listopadu, pokud proočkovanost celé populace rychle nestoupne v průběhu příštích několika týdnů.

Odhad rizika v této aktualizaci

Vycházejí ze současné proočkovanosti a dominance varianty Delta v EU/EEA - **jaké riziko představuje SARS-CoV-2 pro celkovou a vulnerabilní populaci v následujících měsících?**

Podnětem této aktualizace bylo modelování předpovědi provedené ECDC a plánované zmírnění nefarmaceutických a dalších opatření oznámené zeměmi EU/EEA.

Náš předchozí odhad publikovaný 10. června 2021 (15. aktualizace) popisoval riziko k tomuto datu a klasifikoval země EU/EEA na základě přenosu SARS-CoV-2 (vyjádřeno jako riziko nízké, střední, vysoké a velmi vysoké). Zde odhadujeme riziko širších skupin zemí EU/EEA založené na jejich současných a plánovaných hladin proočkovanosti pro celou populaci (nízké < 45 % celé populace; průměr 55-65 % celé populace; vysoké > 75 % celé populace). Matematické modelování předpovídá zátěž onemocnění od současnosti do konce listopadu 2021. Odhad rizika vyvolaného pandemií SARS-CoV-2 je dále stratifikována pro následující skupiny celé populace: vakcinovaná a nevakcinovaná celá populace; vakcinovaná a nevakcinovaná vulnerabilní populace. Odhad vychází z následných elementů: i) vakcinovaní mají menší pravděpodobnost infekce a ii) menší následky infekce oproti nevakcinovaným, zatímco iii) vulnerabilní populace trpí vážnějšími následky infekce oproti obecné populaci.

Na základě modelování projektů, cirkulace viru a zátěže onemocnění mezi současností a koncem listopadu 2021 lze očekávat:

- Země s covid-19 proočkovaností na/pod průměrnou EU současnou úrovní v celé populaci a které plánují rozvolnění nefarmaceutických intervencí (NPIs) mají vysoké riziko, že v nich dojde k výraznému nárůstu případů, hospitalizací a úmrtí. V takovémto scénáři, vlivem velmi vysoké cirkulace viru, plně vakcinovaná vulnerabilní populace je též v riziku infekce s vážnými následky.
- Země s covid-19 proočkovaností nad současnou EU průměrnou úrovní, zvláště ty s nejvyšší současnou proočkovaností v celé populaci mají nižší, zvládnutelné riziko výskytu těžkých onemocnění, hospitalizací a úmrtí v celé populaci, i když dochází k rychlému poklesu účinnosti vakcinace vlivem vyvanutí (waning) imunity.

Možnosti reakce

- Země by se měly soustavně snažit zvyšovat proočkovanost proti covid-19 ve všech vhodných věkových skupinách, aby omezily zátěž infekcí vyvolaných variantou Delta na podzim. Vyžaduje to kontinuální monitoring chápání vakcinace (přístupu k vakcinaci) a s tím spojených sociálních determinant k porozumění, kde a ve kterých populačních skupinách a komunitách přetrvávají imunitní kapsy (gap).
- V souladu se současnou ECDC předpovědí, v závislosti na lokální epidemiologické situaci a covid-19 proočkovaností, do konce listopadu bude nutné dále uplatňovat nefarmaceutické intervence.
- Je třeba minimalizovat vakcinační kapsy covid-19 ve vulnerabilní populaci a u zdravotníků před zimními měsíci ve snaze zabránit přetížení systémů zdravotnictví, neboť lze předpokládat, že kromě SARS-CoV-2 bude na tyto systémy dopadat i chřipka a další respirační viry.
- Klíčové je zvyšování proočkovanosti v různých populačních skupinách. Je důležité porozumět faktorům, které determinují nepochopení vakcinace v některých populačních skupinách a snaha zdokonalit specifické a efektivní intervence.

- Aktivity v oblasti komunikace by měly jasně a konsistentně zdůrazňovat důležitost role vakcinace proti covid-19 a proti chřipce, chránící občany před závažnými onemocněními. Současně by měla být zdůrazňována skutečnost, že ačkoli řada zemí v posledních měsících rozvolnila opatření v oblasti veřejného zdravotnictví, zůstává prozíravé zachovávání hygienických opatření a vyvarování se zbytečnému shlukování.
- Pokračující riziko přenosu mezi nevakcinovanými dětmi vyžaduje vysokou úroveň prevence a připravenosti ve vzdělávacím systému.
- Krucióální zůstává, aby covid-19 surveillance systémy byly schopny efektivně monitorovat a hlásit případy covid-19, hospitalizace a úmrtí a tak určovat rozhodnutí o opatřeních veřejného zdravotnictví a porozumět jejich dopadu. Je třeba též monitorovat účinnost vakcinace a tím informovat o programu vakcinační strategie.
- Genomová sekvenace vzorků zůstává velice důležitá k charakterizaci v současnosti cirkulujících variant a detekci variant nových.

Podle materiálu ECDC volně zpracovalo Oddělení epidemiologie infekčních nemocí, CEM, SZÚ

Zdroj: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/covid-19-rapid-risk-assessment-16th-update-september-2021.pdf>